

A legfontosabb tudnivalók a szőlőkultúrát ért vadak által okozott, illetőleg vadászattal kapcsolatosan keletkezett kárral kapcsolatosan

Elsődlegesen azt fontos tisztázni, hogy milyen kárfajták vannak, mivel az egyes kárfajták érvényesítésének eltérőek a szabályai. Eltérő az, hogy kinek milyen kötelezettsége van, és ennek a kárenyhítési kötelezettség teljesítése szempontjából komoly jelentősége van.

Vadkárnak minősül a szőlőben:

A gímszarvas, a dámszarvas, az őz, a vaddisznó, a muflon, az őz, a mezei nyúl és fácán által táplálkozás, taposás, túrás vagy törés által terméskiesést okozó károsítást.

Nem minősül vadkárnak, ha a károkozó nem a fenti vadfajok közül. A többi vadfaj által okozott kárt a gazdálkodó köteles viselni.

Nem minősül vadkárnak, ha a kár nem jelentkezik terméskiesésben.

A bekövetkezett vadkár 10 %-át minden esetben a gazdálkodó viseli.

Vadászható állat által okozott kárnak minősül a szőlőben:

Minden olyan kár, amelyet az előzőekben fel nem sorolt, de vadászati törvény végrehajtási rendeletének 1.§-ában felsorolt vadászható állat okoz, vagy a kár olyan, hogy terméskieséssel nem jár. (Erre utóbbira tipikus példa, amikor pl. a vaddisznó, vagy a szarvas megrongálja a vadvédelmi kerítést, azonban a szőlőben nem keletkezik kár)

Vadászati kár:

A vadászatra jogosult, illetőleg a jogszerű vadászatban résztvevők által a vadászat során okozott kár. (Ez a szőlőkertekben ritkán fordulhat elő, mert ennek tipikus példái a taposási károk, amikor a vadászatban részt vevő járművekkel áthajtanak a földeken és emiatt a termés egy része megsemmisül.)

Amennyiben a kárt olyan vadállat okozza, amely nem minősül vadászható állatnak, úgy a kárt teljes egészében a gazdálkodónak kell viselnie.

Szintén fontos tudnivaló, hogy a szőlőkben július 1. napjától a szüret befejeztéig tilos mindenfajta aktív vadászati tevékenység a vadászatra jogosult részéről, kivéve a föld használójával előzetesen egyeztetett vadkárrelhárító vadászatot. A vadkár elhárítása a vadászatra jogosult részéről elsődlegesen aktív vadászati tevékenységgel valósul meg, amelyet ezen tilalom akadályoz. Erre figyelemmel az együttműködési kötelezettségre a gazdálkodónak különös figyelmet kell fordítania. Amennyiben a szőlőben ökológiai gazdálkodás folyik az ültetvény különösen nagy értékű kultúrának minősül, ezért az együttműködési kötelezettség fokozottan terheli a gazdálkodót és a vadászatra jogosultat.

A vadászatra jogosultnak kárkapcsolattartót kell kijelölnie, aki a gazdálkodók előtt a vadkár megelőzése, elhárítása, enyhítésével kapcsolatosan külön meghatalmazás nélkül is jogosult eljárni.

Mit tegyünk, ha vadkár fenyeget?

A legfontosabb a vadkárral kapcsolatosan a megelőzés. A szőlő kultúra nem fog helyet változtatni, és habár a vad mozog, ténylegesen a legtöbb károsító vad „helyhez” kötött, így amennyiben valahol kár keletkezik arra számolni lehet, hogy a tartóssá váló folyamat kezdődött meg, amelyet hosszú távon jobb megelőzni, mint jogi eljárásokkal kárt igényelni. Ezzel kapcsolatosan a legfontosabb, hogy tudjuk, hogy a területünk mely vadászatra jogosult területéhez tartozik, és ki a területünk vonatkozásában a kijelölt kárkapcsolattartó. A későbbi kellemetlenségek elkerülése érdekében tisztázzuk azt, hogy akivel egyeztetünk jogosult-e a vadászatra jogosult nevében nyilatkozni vagy sem. (pl. A vadásztársaság falubeli tagja, amennyiben nem bejegyzett tisztségviselő, vagy nem kijelölt kárkapcsolattartó bármilyen nyilatkozata hatálytalan, hiába vezeti a jó szándék. Az eljárásokban több jogvesztő határidő van egy nyilatkozattételre nem jogosult személy nyilatkozatában bízva eleshetünk az egyébként jogosan járó kártérítéstől, mert nem csinál meg valamit a gazda határidőre, amit neki kellene)

Amennyiben kártétel lehetőségére utaló nyomokat észlelünk haladéktalanul értesítsük a kijelölt kárkapcsolattartót. A kapcsolatfelvételt követően egyeztessünk a lehetséges védekezési módokról, majd azon védekezéseket, amelyeket a szakma a „rendes gazdálkodás” körébe tartozónak minősít végezzük el, mivel ennek elmulasztása miatt bekövetkezett kárt a gazdálkodónak kell viselnie. Ugyancsak a gazdálkodó viseli a késedelmes bejelentésből eredő kárt.

Mit tegyünk, ha vadkár ért?

Ha bekövetkezett a károsodás, akkor is haladéktalanul értesítsük a kijelölt kárkapcsolattartót. Amennyiben nem tudjuk felvenni vele a kapcsolatot, akkor a kár megtérítésére vonatkozó igényünket írásban a vadászatra jogosultnak igazolható módon megküldve jutassuk el. Ezen bejelentésre az észleléstől számított 15 napunk van. A szőlőben keletkezett vadkárt az év bármelyik szakaszában be lehet jelenteni.

Amennyiben a bejelentéstől számított 5 napon belül nem születik megegyezés a vadkár mértékében, vagy abban, hogy a felek által közösen kijelölt szakértő mérje fel a vadkárt, úgy további 5 napon belül lehet kérni az ingatlan fekvése szerinti jegyzőtől, hogy a vadkárt az arra irányuló eljárásban szakértő mérje fel.

Amennyiben a szakvélemény elkészül, azonban a felek ez alapján sem tudnak megállapodni, úgy az egyezségi kísérlet meghiusulásától számított 3 napon belül bármelyik fél kérheti másik szakértő kirendelését.

Fontos!! A szakértői vizsgálat befejezéséig a termést nem lehet betakarítani. Amennyiben betakarításra kerül, azt a gazdálkodó terhére kell értékelni. Ezért kiemelt figyelmet kell arra fordítani, hogy időben haladéktalanul megtegyünk mindent, nehogy nagyobb kárt okozunk magunknak, mint amit a vadak okoztak. Ha betakarítjuk a termést a vizsgálat befejezte előtt, akkor a vadkártól eshetünk el, ha nem, akkor a terméstől, amit senki nem fog megtéríteni.

Amennyiben a jegyző előtt mindenre kiterjedő egyezség születik (kár és költségek), a jegyző azt határozatba foglalja és jóváhagyja. Amennyiben nem születik egyezség a jegyző az eljárást megszünteti. Az eljárást megszüntető végzés jogerőre emelkedésétől számított 30 napon belül a kárt bíróság előtt kell érvényesíteni. **Ez a határidő jogvesztő!!!!**

Mit tegyünk, ha kár ért, de az nem minősül vadkárnak?

Ebben az esetben a jegyzői út és a fenti eljárások nem járhatóak, az igényünket közvetlenül bíróságon kell érvényesíteni. Amennyiben a kár mértéke nem éri el a 3.000.000 Ft-ot, akkor pedig közjegyző előtt fizetési meghagyásos eljárásban.

Azonban ebben az esetben is előzetesen keressük meg a vadászatra jogosultat az igényünkkel, mivel a későbbi eljárásokban amennyiben ez a lépés kimarad és rögtön perelünk, a perrel kapcsolatos költségeket viselnünk kell, mert nem kíséreltük meg peren kívül rendezni az igényünket.

Mit tehetünk ha vadkárunk van? Hogy néz ki a való életben a vadkárral kapcsolatos eljárás, ha elvesznénk a fenti jogászkodás, jogszabályok értelmezése és magyarázata mellett:

A földhasználójának célszerű és ajánlatos az adott területen történő vetéstervezetést írásban (igazolható módon) megküldeni a vadászatra jogosult részére. Ezzel a magatartásával a földhasználó előre jelzi a vadászatra jogosultnak, hogy milyen termény kerül az adott területen ültetésre, aki egyben fel tud készülni egy fokozottabb, eredményesebb védekezésre. Minden vadászatra jogosult köteles a földhasználók számára is elérhető módon a vadkárral kapcsolatos ügyekben hivatalos kapcsolattartót megadni. Ezen vadászatra jogosult kapcsolattartók személye a Vadászati Hatóság nyilvántartásban is szerepel. Amennyiben a földhasználó nem ismeri a kapcsolattartó személyét úgy abban az esetben a vadászatra jogosult székhelyére címezve Társaság képviselője részére célszerű megtenni az írásbeli nyilatkozatait. Ajánlatos a vad megjelenésével egyidejűleg tájékoztatni a vadászatra jogosultat. Itt emelnénk ki különösen, hogy a vadkár elhárítás a vadkármegelőzés közös kötelezettség minden fél részéről! Ez egy főszabály amelynek a mentén kell a feleknek együttműködve egymás mellett élniük. Ebben az együttműködésben kell a vadászatra jogosultnak a földhasználójával egyeztetve ideiglenes villanypásztor telepítenie a kár veszélyének fennállása idejére. Ennek a gyakorlatban úgy kellene kinézni, hogy a földhasználó bejelentésére és a vad megjelenésekor a vadászatra jogosult telepíti a villanypásztor azonban annak működtetését a feleknek közösen kell végezniük. Nyilvánvalóan olyan villanypásztor telepítését kell a vadászatra jogosultnak elvégeznie, amely képes távoltartani a vadakat az adott területrésztől. Amennyiben egy nem megfelelő színvonalú (magassága és áramerőssége stb.) villanypásztor telepítése történik vagy annak a működtetését nem az előírásoknak megfelelően látják el a Felek, akkor egy később bekövetkező tényleges vadkárnál a felróhatóság kérdését a Bíróság fogja megállapítani. A jogszabály mindkét fél számára konkrétan előírja ezen túlmenően a felek kötelezettségeit -, melyet egy esetleges bírósági eljárás során - a bíróság külön értékelni fog a kárenyhítési és együttműködési kötelezettség vizsgálata során. Amennyiben ténylegesen bekövetkezik ennek ellenére a vadkár úgy azt írásban kell közölni - a jogszabályi határidő mellett - a kárért felelős személlyel. Amennyiben a Felek között nem jön létre egyezség 5 napon belül akkor az illetékes jegyzőhöz fordulhatnak. A kár felmérését szakképesítéssel rendelkező szakértő végzi, akit a jegyző rendel ki 3 munkanapon belül. Amennyiben valamelyik fél nem ért egyet a szakértői jegyzőkönyv tartalmával, azt az aláírása mellett a megjegyzés rovatában rögzítheti. Az aláírás elmaradása esetén a jegyzőkönyvre alappal nem lehet hivatkozni. Ha nem jön létre a jegyző előtt az egyezség, akkor a jegyző az eljárást megszünteti és kérhető 30 napon belül - jogvesztő határidő mellett - a bíróságtól a kár megtérítése. Fontos tudni, hogy minden vadászatra jogosultnak a vadkár pénzügyi fedezete miatt úgynevezett vadkár alapja van, melyet a Vadászati Hatóság minden évben ellenőriz. Ez az alap szolgáltat fedezetet egy esetleges jogerősen megállapított kár kifizetésére. A gyakorlat alapján elmondható, hogy egy esetleges bírósági eljárás minden tekintetben kedvezőtlen mindkét fél számára. Ugyanis általában egy hosszabb folyamatról beszélhetünk (akár több éves időszakról) ahol első fokú

ítélet ellen általában a másik fél fellebbezéssel élhet és a másodfokú eljárás mellett születhet jogerős ítélet. Akár több szakértőt, tanút is kirendelhet a bíróság ilyen eljárásokban, ami mind költség, mind időtartam tekintetében egy elhúzódó eljárást eredményezhet. Mindezen tények és előírások tudatában megállapítható, hogy elengedhetetlen a Felek részéről az együttműködési kötelezettség és a megfelelő védekezés. Igenis a földhasználónak is áldoznia kell arra, hogy esetlegesen elterelő jelleggel akár gyümölcsfák ültetésével akár megfelelő kerítéssel védekezzenek a természet kultúrájukkal szemben. És természetesen a vadászatra jogosultakra is ugyanúgy igaz, hogy egy vadkárosabb területnél nagyobb intenzivitással vegyen részt a vadkár megelőzésében.

Összességben a vadkárrel kapcsolatban röviden megállapítható, hogy a vadkár mind a gazdálkodóknak mind a vadászatra jogosultaknak egy olyan nem kívánt „esemény”, amelyet közös együttműködésük keretében és a megfelelő védekezés mellett lehet megelőzni.

Vonatkozó jogszabályok:

- A vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról szóló 1996. évi LV. törvény
- 79/2004. (V. 4.) FVM rendelet a vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról szóló 1996. évi LV. törvény végrehajtásának szabályairól
- 2016. évi CL. törvény az általános közigazgatási rendtartásról
- 2013. évi V. törvény Polgári Törvénykönyvről

FELELŐSSÉG A VADKÁRÉRT, A VADÁSZHATÓ ÁLLAT ÁLTAL OKOZOTT KÁRÉRT, A VADÁSZATI KÁRÉRT, VALAMINT A VAD ELPUSZTÍTÁSÁVAL OKOZOTT KÁRÉRT

A vadkár

75. § (1) A vadászatra jogosult az e törvényben foglaltak alapján köteles a vad által okozott kárt (a továbbiakban: vadkár) a károsultnak megtéríteni.

(2) Vadkárnak minősül

a) a gímszarvas, a dámszarvas, az őz, a vaddisznó, valamint a muflon által a mezőgazdaságban és az erdőgazdálkodásban, továbbá

b) az őz, a mezei nyúl és a fácán által a szőlőben, a gyümölcsösben, a szántóföldön, az erdősítésben, valamint a csemetekertben okozott kár tíz százalékot (a továbbiakban: természetes öfenntartási érték) meghaladó része.

(3) Ha a vadászatra jogosult a jóváhagyott éves vadgazdálkodási tervben a gímszarvasra és a vaddisznóra előírt elejtési tervszámokat nem teljesíti, akkor a következő vadászati évben a bekövetkezett vadkár teljes egészében a vadászatra jogosultat terheli.

(4) Nem tekinthető vadkárnak, és így a vadkár számításánál nem vehető figyelembe a megújuló természeti erőforrásnak és nemzeti vagyonnak minősülő vadállomány életfeltételeinek kielégítésére szolgáló, a (2) bekezdés szerinti természetes öfenntartási érték.

(5) A vadkár megtérítésére az köteles, aki a kárt okozó vadfajjal vadgazdálkodási tevékenységet folytat és annak vadászatára jogosult, valamint akinek vadászterületén a károkozás bekövetkezett.

A vadászható állat által okozott kár

75/A. § (1) A vadászatra jogosult a vadászható állat által okozott kárért való felelősség Polgári Törvénykönyvben foglalt szabályai alapján köteles a mezőgazdálkodáson és erdőgazdálkodáson kívül másnak okozott kárt megtéríteni azzal, hogy a vadászatra jogosult ellenőrzési körén kívül eső oknak a vadászati jog gyakorlásán és a vadgazdálkodási tevékenység folytatásán kívül eső okot kell tekinteni.

(2) A vadászható állat által okozott kárért való (1) bekezdés szerinti felelősség és a fokozott veszéllyel járó tevékenységért való felelősség találkozása esetén a Polgári Törvénykönyvnek a veszélyes üzemek találkozására vonatkozó szabályait kell alkalmazni.

A vadászati kár

76. § A vadászatra jogosult köteles a károsultnak megtéríteni a vadászterületen a vadászati jog gyakorlásában részt vevő személyek által a mezőgazdasági terményekben, természetett növényállományokban a vetéstől a betakarításig, az erdőben, a védett természeti értékekben, a vizek halállományában, a szőlőben, valamint a gyümölcsösben másnak okozott kárt (a továbbiakban: vadászati kár).

A vad elpusztításával okozott kár

77. § Aki a vad elpusztításával, befogásával, zavarásával, vagy bizonyíthatóan erre irányuló kísérletével a vadászatra jogosultat a vadászati jog gyakorlásában akadályozza, köteles az ebből eredő kárt megtéríteni.

A jogszabályi előírások alapján megállapítható, hogy ami nincs a vadkár fogalmának felsorolásában benne az a vadászható állat által okozott kárért felelősség PTK (objektív felelősség) szabályai alapján kerül elbírálásra. Azaz ez a felsorolás arra vonatkozik a gyakorlatban, hogy ebben az alakzatban többek között nincs 10% (önfenntartási érték), itt minden kárt a vadászatra jogosultnak kell főszabály szerint viselnie.

Talán az egyik legfontosabb feladat a felek részére annak a tisztánlátása, hogy kinek mi a feladata, kinek mit kell tennie a károk megelőzése érdekében. A jogszabály rendelkezése az alábbiak szerint szól:

A kár megelőzése

78. § (1) A vadászatra jogosult a károk megelőzése érdekében köteles

- a)** a földhasználók számára elérhető módon a vadkárral kapcsolatos ügyekben hivatalos kapcsolattartót megadni;
- b)** a vadászati jog gyakorlását úgy megszervezni, hogy az a föld használatával összefüggő gazdasági tevékenységgel összhangban legyen;
- c)** a vad általi károkozás vagy a károkozás veszélyének észlelése esetén a föld használóját haladéktalanul értesíteni;

d) a vadászati hatóság által jóváhagyott éves vadgazdálkodási terv gímszarvasra, dámszarvasra, őzre, muflonra és vaddisznóra vonatkozó részét teljesíteni;

e) fokozott vadkárveszély esetén a vad riasztásáról gondoskodni, valamint a vadkárral veszélyeztetett területre megfelelő számú és típusú, a vadkár megelőzését vagy elhárítását szolgáló vadgazdálkodási berendezést elhelyezni;

f) ha a vadkár megelőzése másként nem valósítható meg hatékonyan, úgy a földhasználójával egyeztetve ideiglenes villanypáztort telepíteni a kár veszélyének fennállása idejére, melynek üzemeltetéséről a vadászatra jogosult és a földhasználója közösen gondoskodik;

g) ha a villanypáztort telepítése nem elegendő a vadkár megelőzéséhez, illetve a vadkár megelőzése másképp nem valósítható meg hatékonyan, úgy a földhasználójával egyeztetve más, a vadkár ellen célravezető szakszerű védekezési, illetve riasztási módszerek alkalmazásában közreműködni, illetve ahhoz hozzájárulni;

h) a szükséges mennyiségben és mértékben elterelő etetést végezni;

i) a szükséges mennyiségben és mértékben vadkárelhárító vadászatot folytatni;

j) a nagyvadállomány túlszaporodása esetén - a fokozott vadkárveszélyre tekintettel - a vadászati hatóságnál idényen kívüli állomány szabályzó vadászat engedélyezését kezdeményezni.

(2) A vadászatra jogosult a mezőgazdálkodáson, illetve az erdőgazdálkodáson kívül okozott károk megelőzése érdekében - vadveszély esetén - az út létesítőjénél, illetve fenntartójánál, továbbá a vasút létesítőjénél, fenntartójánál, valamint üzemeltetőjénél megfelelő védelmi berendezések létesítését, illetve közúti, vasúti jelzések elhelyezését kezdeményezheti. Az út, illetve a vasút létesítője, fenntartója, valamint üzemeltetője - ha a vadászatra jogosult a létesítés vagy az elhelyezés, továbbá a fenntartás, valamint az üzemeltetés költségeit vállalja - köteles a kezdeményezésnek helyt adni.

79. § (1) A földhasználója a vadkárok, valamint a vadban okozott károk megelőzése érdekében köteles

a) a vadkár elhárításában, illetve csökkentésében a vadászatra jogosulttal egyeztetett, és a károk elhárítására vagy csökkentésére alkalmas módon közreműködni;

b) a károsodás vagy a károkozás veszélye esetén a vadászatra jogosultat haladéktalanul értesíteni és tájékoztatni;

c) a károkozás csökkentése érdekében közvetlenül az erdőszűrt terület mellett található, mezőgazdasági tábla esetén gondoskodni arról, hogy az erdőszűrt terület szélétől legalább 5 méter szélességben olyan mezőgazdasági kultúra kerüljön termesztésre, amely magassága alapján lehetővé teszi az erdőből kiváltó vad észlelését és vadkárelhárító vadászatát;

d) az általa szakszerű agrotechnológiával művelt, a vad általi károkozás ellen a tőle elvárható mértékben és módon védett területeket a kritikus időszakokban ellenőrizni;

e) nagy értékű növénykultúra esetében, illetve a fokozottan vadkárveszélyes területen fokozottan közreműködni a vadkár megelőzése és elhárítása tekintetében;

f) a vadállomány kíméletéről megfelelő eljárások alkalmazásával gondoskodni;

g) a mezőgazdasági tábla esetén hozzájárulni, hogy a vadászatra jogosult ideiglenesen, vadkárelhárító vadászatok célját szolgáló berendezéseket létesítsen, ha a létesítés és fenntartás költségeit a vadászatra jogosult fedezi;

h) apróvadás vadászterületen az e törvény végrehajtására kiadott rendeletben meghatározott táblák kaszálása során vadriasztó láncot vagy egyéb, hanghatáson alapuló vadriasztó eszközt használni.

(2) A föld használója jogosult a vadállomány túlszorodása miatt a vadászati hatóságnál állományszabályozó vadászat elrendelését kezdeményezni.

(3) Ha a föld használója e törvény szerinti, rendes gazdálkodás körébe tartozó közreműködési kötelezettségének szakszerű és a károk elhárítására, csökkentésére alkalmas módon az (1) bekezdés a)-g) pontjaiban foglaltak szerint nem tesz eleget, a vadkárt a föld használójának a terhére kell figyelembe venni.

(4) Ha a föld használója vadkár igényét érvényesíteni kívánja, úgy az adott növénykultúrában keletkezett vadkárra vonatkozó - a miniszter által rendeletben megállapított - bejelentési határidőn belül az észlelést követően, legfeljebb 15 nap elteltével - az egyes növénykultúrákra meghatározott bejelentési időszakban - köteles azt a vadászatra jogosultnak írásban bejelenteni.

80. § (1) Ha egyes vadfajok állománya a mezőgazdasági vagy erdőgazdálkodási tevékenység folytatását, az élőhelyen található termékeket, terményeket, a mesterséges vizek halállományát, a vadászterület biológiai életközösségét, valamint a védett természeti területet jelentősen veszélyezteti, kezdeményezhető az adott vadfaj állományának csökkentése.

(2) Az (1) bekezdés szerinti esetben a vadászati hatóság a károsult kérelmére, illetőleg az erdészeti vagy természetvédelmi hatóság kezdeményezésére, vagy hivatalból kötelezi a vadászatra jogosultat az egyes vadfajok állományának meghatározott határidőn belüli csökkentésére vagy a szükséges védőintézkedések megtételére.

(3) --

(4) Ha a vadászatra jogosult a (2) bekezdés szerinti vadállomány-szabályozási kötelezettségének nem, vagy nem a határozatban meghatározott módon tesz eleget, a vadászati hatóság a vadászatra jogosult költségére határozatban hatósági vadászatot rendelhet el. A határozatban meg kell jelölni az elejtendő vad fajtát, valamint darabszámát.

A fenti jogszabályi rendelkezések pontosan rögzítik a feleknek a vadkárok megelőzése érdekében előírt kötelezettségeit. A megelőzés a mezőgazdasági kultúrák mellett a szőlészetben és gyümölcsösökben is kiemelkedő feladat, melynek sikeressége a felek együttműködésén kívül az időzítés fontosságának figyelembe vételével valósítható meg. Alapvetően a vadkárok elleni védekezés egy előre történő alapos tervezéssel valósul meg. A gyakorlatban ez részben azt is jelenti a gazdálkodók, földhasználók oldaláról, hogy időben bejelentik az adott növényi kultúrák természetének fajtáját a vadászatra jogosult felé, hogy a jogosult kellő időben fel tudjon egyrészt készülni az adott területrészek védekezésére, illetve annak a területegységnek a fokozottabb védekezésével csökkenteni tudja a károk mértékét. A nagyobb szőlészetek tekintetében, illetve az újonnan telepített ültetvényeknél mindenképpen ajánlatos a madárháló telepítése, villanypásztor-kerítés elhelyezése, különböző riasztó szerek, illetve olyan vadriasztó készülékek kihelyezése, mely segíti a vadkár megelőzését. Általánosságban elmondható, hogy csakis egy jó előre megtervezett és a felek részéről (földhasználó-vadászatra jogosult) maximális együttműködés segítheti elő kellő mértékben a vadkár megelőzést.

A kár megállapítása

81. § (1) Vadkár, vadászati kár, valamint vadban okozott kár (e § alkalmazásában a továbbiakban együtt: kár) megtérítése iránti igényt a kár bekövetkezésétől, illetve észlelésétől számított tizenöt napon belül írásban kell közölni a kárért felelős személlyel.

(2) Ha a károsult és a kárért felelős személy között az (1) bekezdés szerinti közléstől számított öt napon belül nem jön létre egyezség a kár megtérítéséről és a kártérítés mértékéről, a károsult a károkozás helye szerint illetékes települési önkormányzat jegyzőjétől (a továbbiakban: jegyző) öt napon belül írásban vagy szóban kérelmezheti a károsult és a kárért felelős személy közötti egyezség létrehozására irányuló kárfelmérési eljárás lefolytatását. A határidő elmulasztása esetén az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvény szerinti igazolási kérelemnek van helye.

(3) A kár megállapítását a miniszter által rendeletben meghatározott képesítéssel rendelkező kárszakértő (a továbbiakban: szakértő) végezheti. A szakértőt a jegyző három munkanapon belül rendeli ki.

(4) A kár felmérését - a miniszter által rendeletben megállapított egyszerűsített vadkárfelmérési szabályok szerint - a kirendeléstől számított öt napon belül kell lefolytatni. A kárfelmérést akkor is le kell folytatni, ha a kár bejelentése az (1) bekezdésben előírt határidő után történt. Ha késedelmes bejelentés miatt a kár vagy mértékének megállapítása bizonytalanná válik, ezt a bejelentő terhére kell figyelembe venni.

(4a) A vadászatra jogosult, illetve a föld használója az egyezség megghiúsulása esetén három munkanapon belül kérheti másik szakértő kirendelését a költségek előlegezése mellett. Ebben az esetben a kárral érintett földterületen lévő termények betakarítására csak az újabb szakértői vizsgálat befejezése után kerülhet sor.

(5) A szakértő köteles a kárfelmérésről készült jegyzőkönyvet haladéktalanul átadni a jegyzőnek. A jegyző a szakértői vadkárfelmérési jegyzőkönyvben foglaltak alapján egyezség létrehozását kíséri meg a felek között a kár megtérítésére vonatkozóan.

(6) Ha a felek között kötött egyezség megfelel a jogszabályokban foglalt feltételeknek, nem sérti a közérdeket, mások jogát vagy jogos érdekét, valamint tartalmazza a kötelezett kártérítésre vonatkozó kötelezettségvállalását, a felek által előlegezett eljárási költség felek általi viselését, a kártérítés (eljárási költség) összegét és pénznemét, a teljesítés módját és határidejét, a jegyző az egyezséget határozatba foglalja és jóváhagyja.

(7) Ha a felek között nem jött létre egyezség vagy az nem hagyható jóvá, a jegyző az eljárást megszünteti.

(8) A károsult az eljárást megszüntető végzés véglegessé válásától számított harminc napon belül kérheti a bíróságtól kárának megtérítését. A határidő elmulasztása jogvesztéssel jár.

(9) Abban az esetben, ha a károsult kérésére a közjegyző előzetes bizonyítási eljárás keretében vadkár felmérés céljából szakértőt rendel ki, a szakértő a kárfelmérési eljárás megindításáról, valamint a helyszíni felmérés helyéről és időpontjáról köteles igazolható módon értesíteni a vadászatra jogosultat. A vadászatra jogosult a szakértő eljárásáról készülő jegyzőkönyvben foglaltakra jogosult észrevételeket tenni a kár tényével és mértékével összefüggésben. Ha a vadászatra jogosult képviselője a szakértő értesítése ellenére nem jelenik meg a kárfelmérési eljárás helyszínén, úgy ez az eljárás lefolytatását nem akadályozza.

81/A. § A kárfelmérési eljárásra az e törvényben meghatározott eltérésekkel és kiegészítésekkel az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvényt kell alkalmazni.

A kár megállapítását a miniszter által rendeletben meghatározott képesítéssel rendelkező kárszakértő végezheti. A szakértő köteles a kárbecslésről készült jegyzőkönyvet haladéktalanul a jegyzőnek átadni, aki a felek között egyezség létrehozását kísérli meg a kár megtérítésére vonatkozóan. Ha a felek között kötött egyezség megfelel a jogszabályokban foglalt feltételeknek és rögzíti a annak valamennyi feltételeit a jegyző az egyezséget határozatba foglalja és jóváhagyja. Az eljárás 2021. január 1-jétől illetékmentes.

A vadkár a vadkárbecslési szabályok szerint a következő időszakokban lehet bejelenteni, igényelni:

őszi gabona október 1. – augusztus 15.

tavaszi gabona április 1. – augusztus 1.

kukorica április 15. – november 30.

burgonya április 15. – október 15.

napraforgó, szója április 15. – szeptember 30.

borsó március 1. – augusztus 30.

szőlő, gyümölcsös egész évben

A vadkár pénzügyi fedezete

81/B. § (1) A vadászatra jogosult a vadkárért fizetendő kártérítés fedezete biztosítása érdekében elkülönített számlán pénzügyi alapot (a továbbiakban: vadkár alap) hoz létre.

(2) A vadászatra jogosult az adott vadászati évet megelőző vadászati évben a vadászatra jogosult által a vadkárért kifizetett kártérítés mértékének megfelelő - az adott vadászati év október 31. napjáig vadkárért ténylegesen kifizetett összeggel csökkentett - összeget a vadkár alapban az adott vadászati év november 1. napjáig biztosítja.

(3) A vadászatra jogosult a (2) bekezdés szerinti összeg befizetésének igazolását a vadászati hatóság részére a vadászati év november 15-ig megküldi.

(4) A vadászatra jogosult a vadkár alap terhére teljes bizonyító erejű magánokiratba vagy közokiratba foglalt egyezséggel vagy jogerős bírósági ítélettel megállapított vadkár megtérítése érdekében teljesíthet kifizetést.

(5) A vadászati hatóság a vadászatra jogosultat törli a nyilvántartásból, ha

a) a vadkár alap (2) bekezdés szerinti képzését nem igazolja,

b) a teljes bizonyító erejű magánokiratba vagy közokiratba foglalt egyezséggel, vagy jogerős bírósági ítélettel megállapított kártérítési kötelezettségének nem tesz eleget.

(6) A vadászatra jogosult kártérítési kifizetési kötelezettségét abban az esetben is teljesíti, ha a vadkár alapon elkülönített összeg a kárt nem fedezi.

Budapest, 2022. március 16.

dr Oláh István